

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci prinavrátenia spôsobilosti na právne úkony **A. M.**, narodenej **X.**, bývajúcej v **L.**, na návrh Mgr. **A. M.**, bývajúcej v **L.**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 13 Ps 16/2006, o dovolaní Mgr. **A. M.**, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. februára 2009 sp. zn. 1 Co 32/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom z 2. septembra 2007 č. k. 13 Ps 16/2006 – 116 návrh na prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony **A. M.**, nar. **X.**, zamietol a Slovenskej republike nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že **A. M.** bola rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 15 Ps 2/2004 obmedzená spôsobilosť na právne úkony tak, že nie je schopná samostatne vystupovať pred úradmi, súdmi a inými orgánmi vo svojom mene a nie je schopná podávať sťažnosti, návrhy, podnety a pod. Za opatrovníčku jej bola ustanovená dcéra Mgr. **A. M.**. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že súčasný zdravotný stav **A. M.** neodôvodňuje prinavrátenie jej spôsobilosti na právne úkony. Zo znaleckého posudku znalca MUDr. **L. L.** vyplýva, že trpí chronickým psychickým ochorením, paranoidnou (bludovou) poruchou, tzv. kverulačnou paranoiou. Ide o ochorenie s chronickým priebehom, liečbou ťažko ovplyvniteľné, ale s možnosťou zmiernenia priebehu a sociálnej úzdravy. Teda psychické ochorenie stále pretrváva, je aktívne a nedošlo k takej zmene jej duševného stavu, ktorý by odôvodňoval prinavrátenie jej spôsobilosti na právne úkony. O trovách konania rozhodol podľa § 191 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 26. februára 2009 sp. zn. 1 Co 32/2008 na odvolanie Mgr. A. M. rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V plnom rozsahu sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu, podľa ktorého súčasný zdravotný stav A. M. neodôvodňuje prinavrátanie jej spôsobilosti na právne úkony. Keďže od jeho rozhodovania nedošlo k zmene situácie, vychádzal zo skutkového stavu ním zisteného. Znalecký posudok znalca MUDr. L. L. považoval za dostatočne presvedčivý a berúc do úvahy, že v základnej diagnóze je zhodný so záverom znaleckého posudku znalcov MUDr. B. a MUDr. L. (podklad pre rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony), nevidel dôvod (zhodne so súdom prvého stupňa) na nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie Mgr. A. M. (opatrovníčka A. M.). Nesúhlasila so záverom znaleckého posudku znalca MUDr. L. L. a trvala na tom, že matka bola a je duševne zdravá. Poukázala na pripojené prílohy, na ktoré nebolo pri rozhodovaní prihliadnuté. Uviedla, že krajský súd vydal rozhodnutie na zamlčaní 55 príloh, dokazujúcich klamstvá znalca o duševnom stave jej matky, na zatajení existencie znaleckého posudku znalca MUDr. S. a na klamstve súdu o prevedení dokazovania okresným súdom. Preto žiadala, aby bolo vyhovené jej návrhu na prinavrátanie spôsobilosti na právne úkony matke, pre ktorú súčasne žiadala odškodné za urážku na cti, zdraví a materiálne škody v sume 3 500 € a napokon, aby znalec MUDr. L. vrátil štátu vyplatené mu znalečné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak

odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného právneho významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovolaním Mgr. A. M. nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchýlil. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie Mgr. A. M. proti potvrdzujúcemu rozsudku nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

So zreteľom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Existencia týchto väd nebola v dovolacom konaní zistená.

Z obsahu dovolania Mgr. A. M. možno vyvodiť, že namietala nevykonanie ňou navrhnutých dôkazov a nesprávne právne posúdenie veci.

Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (R. č. 37/1993, č. 125/1999). Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O. s. p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a teda v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale

nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Namietané nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) je síce relevantným dovolacím dôvodom, ale sám osebe prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého potvrdzujúceho rozsudku, ale nezakladala by prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd vec správne právne posúdil prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v prejednávanej veci nešlo). Uvedené platí aj vo vzťahu k dovolateľkou vytýkaným nesprávnostiam skutkovej povahy.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie Mgr. A. M. procesne neprístupné. Dovolací súd preto jej dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Vzhľadom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov, nezaoberal sa vecnou správnosťou skutkových a právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. augusta 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: